

THỊ TRƯỜNG XANH TÁC ĐỘNG ĐẾN TINH THẦN KHỞI NGHIỆP XANH VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

● NGUYỄN QUỐC VƯƠNG - NGUYỄN HÀ VÂN

TÓM TẮT:

Hiện nay, khi nhận thức về bảo vệ môi trường và phát triển bền vững ngày càng tăng cao, thị trường xanh đang trở thành một xu hướng quan trọng trong nền kinh tế toàn cầu. Thị trường xanh không chỉ tập trung vào việc tạo ra giá trị kinh doanh mà còn chú trọng đến việc bảo vệ môi trường và cộng đồng. Bài viết nhằm tìm kiếm và kiểm định các yếu tố thị trường xanh tác động đến tinh thần khởi nghiệp xanh. Từ kết quả nghiên cứu, tác giả đề xuất giải pháp nhằm nâng cao nhận thức của những nhà khởi nghiệp đến môi trường nói chung, hơn thế nữa còn kiểm định được tính đúng đắn của mô hình.

Từ khóa: thị trường xanh, tinh thần khởi nghiệp xanh, sự phát triển bền vững.

1. Đặt vấn đề

Theo báo cáo của IQAIR (2023), đến hết năm 2022, Việt Nam là quốc gia đứng thứ 36/118 quốc gia về mức độ ô nhiễm không khí, tính theo chỉ số AQI. Nồng độ bụi mịn PM 2.5 được tính vào thời điểm đó cao gấp gần 5 lần so với tiêu chuẩn được quy định bởi tổ chức Y tế Thế giới (WHO). Trước vấn đề về môi trường trở nên đáng báo động, xu hướng sống xanh ngày càng được xã hội quan tâm. Người tiêu dùng cũng đang thay đổi nhận thức, hướng tới các sản phẩm xanh (Sharma & Kushwaha, 2015). Chính vì vậy, các công ty buộc phải chú trọng hơn đến các vấn đề về môi trường, tạo ra sản phẩm thân thiện với thiên nhiên (Sharma & Kushwaha, 2015) và có những chính sách phát triển kinh tế gắn liền với bảo vệ môi trường sống. Sự xuất hiện của thị trường xanh đã tạo ra lợi thế cạnh tranh giữa các công ty,

theo đó việc cạnh tranh thôi thúc họ tập trung hơn vào việc sản xuất các sản phẩm sạch.

2. Mô hình nghiên cứu

Dựa trên việc xem xét các kết quả nghiên cứu có liên quan trước đó và mục tiêu của bài nghiên cứu, bài viết đề xuất mô hình nghiên cứu gồm 4 yếu tố tác động đến tinh thần khởi nghiệp và sự phát triển bền vững như sau: (Hình 1)

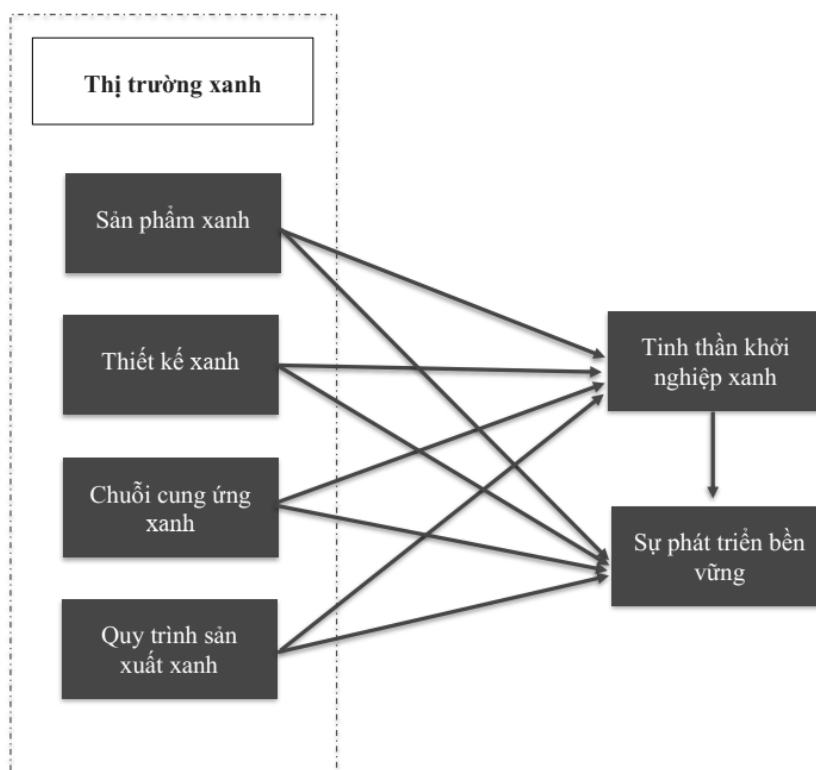
Các giả thuyết đề xuất:

Giả thuyết H1: Sự xuất hiện của thị trường xanh có tác động tích cực đến tinh thần khởi nghiệp xanh.

Giả thuyết H2: Sự xuất hiện của thị trường xanh có tác động tích cực đến phát triển bền vững.

Giả thuyết H3: Tinh thần khởi nghiệp xanh tác động tích cực đến phát triển bền vững.

Hình 1: Mô hình nghiên cứu đề xuất

3. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu định lượng: Nghiên cứu được thực hiện khảo sát đối với các đối tượng nằm trong độ tuổi từ 22 - 40. Tiếp đến, xử lý dữ liệu bằng các kỹ thuật phân tích dưới sự hỗ trợ của phần mềm SPSS và AMOS như: thống kê mô tả mẫu (Frequencies), kiểm tra độ tin cậy và tính hợp lệ của thang đo (Cronbach's Alpha), phân tích nhân tố khám phá (EFA), phân tích nhân tố khẳng định (CFA), phân tích và đánh giá mô hình cấu trúc tuyến tính (SEM). Cuối cùng, đưa ra kết luận về thị trường xanh tác động đến tinh thần khởi nghiệp xanh và phát triển bền vững tại Việt Nam.

Phương thức lấy mẫu: Đối tượng khảo sát trong nghiên cứu này nằm từ độ tuổi 22 đến 40, được xác định là những người có ý định khởi nghiệp hoặc đang khởi nghiệp tại 2 thành phố lớn là thành phố Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh. Kích thước mẫu được ước lượng trong nghiên cứu này là: $N = 25 \times 5 = 125$. Số lượng mẫu như trên đã thỏa mãn nguyên tắc của Roscoe (1975): Cỡ mẫu lớn hơn 30 và nhỏ hơn 500 được dùng trong phần lớn các nghiên cứu. Chọn mẫu ngẫu nhiên thuận tiện là phương pháp chọn mẫu được hướng đến.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Kiểm định độ tin cậy Cronbach's Alpha

Sau quá trình làm sạch dữ liệu, 151 mẫu hợp lệ được đưa vào kiểm định các thang đo và thu được kết quả đánh giá độ tin cậy như tại Bảng 1.

Bảng 1. Kết quả đánh giá độ tin cậy của các thang đo Cronbach's Alpha trong mô hình nghiên cứu

Biến quan sát	Cronbach's Alpha
Sản phẩm xanh	.788
Chuỗi cung ứng xanh	.782
Quy trình sản xuất xanh	.787
Tinh thần khởi nghiệp xanh	.785
Sự phát triển bền vững	.804

Kết quả phân tích độ tin cậy thang đo bằng hệ số Cronbach's Alpha cho thấy tất cả các biến quan sát đều trong khoảng 0.70 - 0.80 và đủ điều kiện tiến hành phân tích nhân tố khám phá EFA tiếp theo.

4.2. Phân tích hồi quy

4.2.1. Phân tích hồi quy kiểm định các giả thuyết về mối quan hệ giữa biến độc lập và biến phụ thuộc "Tinh thần khởi nghiệp xanh"

Bảng 2. Kết quả tổng kết thông tin mô hình dự báo biến độc lập lên biến phụ thuộc tinh thần khởi nghiệp xanh

Tổng hợp mô hình					
Mô hình	R	R ²	R ² hiệu chỉnh	Sai số chuẩn ước lượng	Durbin-Watson
1	,660 ^a	,436	,424	,4284568	1,777

Bảng 3. Kết quả kiểm định ANOVA trong hồi quy tuyến tính biến độc lập lên biến phụ thuộc tinh thần khởi nghiệp xanh

ANOVA ^a						
Mô hình		Tổng các bình phương	df	Trung bình bình phương	F	Sig.
1	Hồi quy	20,852	3	6,951	37,863	,000 ^b
	Phần dư	26,986	147	,184		
	Tổng	47,838	150			

Bảng 4. Kết quả phân tích hồi quy tuyến tính bội biến độc lập lên biến phụ thuộc tinh thần khởi nghiệp xanh

Coefficients ^a								
Mô hình		Hệ số hồi quy chưa chuẩn hóa		Hệ số hồi quy chuẩn hóa	t	Sig.	Thống kê đa cộng tuyến	
		B	Sai số chuẩn	Beta			Độ chấp nhận	VIF
1	(Constant)	,563	,338		1,666	,098		
	GP	,345	,074	,353	4,656	,000	,666	1,502
	GSC	,286	,079	,272	3,609	,000	,678	1,475
	GPn	,191	,087	,176	2,202	,029	,597	1,674
a. Biến độc lập: GE								

Kết quả Bảng 2, 3, 4 cho thấy, 3 biến độc lập: Sản phẩm xanh, Chuỗi cung ứng xanh và Quy trình sản xuất xanh đều tác động đến biến phụ thuộc là tinh thần khởi nghiệp xanh.

4.2.2. Phân tích hồi quy kiểm định các giả thuyết về mối quan hệ giữa biến độc lập và biến phụ thuộc “Sự phát triển bền vững”

Như vậy, kết quả chạy hồi quy cho thấy, 3 biến

Bảng 5. Kết quả tổng kết thông tin mô hình dự báo biến độc lập lên biến phụ thuộc sự phát triển bền vững

Model Summary ^b					
Mô hình	R	R ²	R ² hiệu chỉnh	Sai số chuẩn	Durbin-Watson
1	,530 ^a	,281	,266	,4833757	1,949

Bảng 6. Kết quả kiểm định ANOVA trong hồi quy tuyến tính biến độc lập lên biến phụ thuộc sự phát triển bền vững

ANOVA ^a						
Mô hình		Tổng các bình phương	df	Trung bình bình phương	F	Sig.
1	Hồi quy	20,852	3	6,951	37,863	,000b
	Phần dư	26,986	147	,184		
	Tổng	47,838	150			

Bảng 7. Kết quả phân tích hồi quy tuyến tính bội biến độc lập lên biến phụ thuộc Sự phát triển bền vững

Coefficients ^a							
Mô hình		Hệ số hồi quy chưa chuẩn hóa		Hệ số hồi quy chuẩn hóa	t	Sig.	Thống kê đa cộng tuyến
		B	Sai số chuẩn	Beta			Độ chấp nhận
1	(Constant)	1,250	,381		3,280	,001	
	GP	,156	,084	,160	1,862	,065	,666
	GSC	,310	,089	,295	3,469	,001	,678
	GPn	,202	,098	,186	2,058	,041	,597

a. Biến độc lập: SD

độc lập Sản phẩm xanh, Chuỗi cung ứng xanh và Quy trình sản xuất xanh đều tác động đến biến phụ thuộc là sự phát triển bền vững.

4.3. Phân tích mối quan hệ của tinh thần khởi nghiệp xanh đến sự phát triển bền vững

Tinh thần khởi nghiệp xanh được đề cập trực tiếp trong các mục tiêu của phát triển bền vững SDG 4 và

Bảng 8. Tinh thần khởi nghiệp xanh dựa trên các mục tiêu phát triển bền vững

SDG 4	Đảm bảo giáo dục chất lượng toàn diện và công bằng, đồng thời thúc đẩy cơ hội học tập suốt đời cho tất cả mọi người. Đến năm 2030, tăng đáng kể số lượng thanh niên và người trưởng thành có đầy đủ các kỹ năng liên quan, có việc làm bền vững và khả năng kinh doanh bền vững.
SDG 8	Mục tiêu 8.3: Thúc đẩy tăng trưởng kinh tế toàn diện và bền vững, có các chính sách định hướng, phát triển hỗ trợ các hoạt động sản xuất, tinh thần khởi nghiệp bền vững, sáng tạo và đổi mới, đồng thời khuyến khích tăng trưởng các doanh nghiệp siêu nhỏ, vừa và nhỏ.

SDG 8, gắn liền với giáo dục, tạo việc làm, sáng tạo và đổi mới (UN General Assembly, 2016).

5. Kết luận và đề xuất giải pháp

Bài nghiên cứu cho thấy, tác giả đã hoàn thành 3 mục tiêu đặt ra: *Thứ nhất*, tìm kiếm và kiểm định các yếu tố thị trường xanh tác động đến tinh thần khởi nghiệp xanh. Cụ thể, thị trường xanh bao gồm 4 yếu tố thì bao gồm: sản phẩm xanh, chuỗi cung ứng xanh và quy trình sản xuất xanh thì chỉ còn 3 yếu tố được giữ lại là sản phẩm xanh, chuỗi cung ứng xanh và quy trình sản xuất xanh; cả 3 yếu tố đều tác động tới tinh thần khởi nghiệp xanh. *Thứ hai*, tìm kiếm và kiểm định các yếu tố thị trường xanh tác động đến sự phát triển bền vững thì chỉ có 2 yếu tố tác động tới sự phát triển bền vững là: chuỗi cung

ứng xanh và quy trình sản xuất xanh. *Thứ ba*, kiểm định mối quan hệ giữa tinh thần khởi nghiệp xanh và phát triển bền vững có mối tương quan với nhau. Mục tiêu cuối cùng là tác giả đề xuất giải pháp nâng cao nhận thức của những nhà khởi nghiệp đến môi trường nói chung, hơn thế nữa còn kiểm định được tính đúng đắn của mô hình. Từ kết quả nghiên cứu, tác giả đã đưa ra một số gợi ý đến các doanh nghiệp với mong muốn cân bằng giữa kinh tế - xã hội cho các nhà khởi nghiệp nói chung. Tuy nhiên, nghiên cứu chỉ thực hiện tại 2 thành phố lớn là TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội vì vậy, khả năng tổng quát hóa của mô hình chỉ hiệu quả ở mức độ nhất định, để hiệu quả hơn, cần nghiên cứu rộng trên tất cả các tỉnh, thành của lãnh thổ nước Việt Nam■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

Tiếng Việt

1. IQAir (2023). Báo cáo chất lượng không khí thế giới IQAIR 2022 chỉ tìm thấy 5% các quốc gia gặp hướng dẫn ô nhiễm không khí PM2.5. Truy cập tại: <https://www.iqair.com/vi/newsroom/world-air-quality-report-press-release-2022>
2. Hoàng Trọng & Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2005). Phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS. TP. Hồ Chí Minh: NXB Hồng Đức.

Tiếng Anh

3. Borin, N., Cerf, D. C., & Krishnan, R. (2011). Consumer effects of environmental impact in product labeling. *Journal of Consumer Marketing*, 28(1), 76-86.
4. Chang, N. J., & Fong, C. M. (2010). Green product quality, green corporate image, green customer satisfaction, and green customer loyalty. *African journal of business management*, 4(13), 2836.
5. Lotfi, M., Yousefi, A., & Jafari, S. (2018). The effect of emerging green market on green entrepreneurship and sustainable development in knowledge-based companies. *Sustainability*, 10(7), 2308.
6. Sharma N.K. and Kushwaha G.S. (2015). Emerging Green Market as an Opportunity for Green Entrepreneurs and Sustainable Development in India. *Journal of Entrepreneurship Organization Management*, 4(2), 1000134.

Ngày nhận bài: 6/5/2024

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 19/5/2024

Ngày chấp nhận đăng bài: 10/6/2024

Thông tin tác giả:

1. ThS. NGUYỄN QUỐC VƯƠNG

2. NGUYỄN HÀ VÂN

Khoa Thương mại, Trường Đại học Văn Lang, TP. Hồ Chí Minh

THE IMPACT OF THE GREEN MARKET ON GREEN ENTREPRENEURSHIP SPIRIT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

● Master. **NGUYEN QUOC VUONG**¹

● **NGUYEN HA VAN**¹

¹Faculty of Commerce, Van Lang University, Ho Chi Minh City

ABSTRACT

Currently, as awareness of environmental protection and sustainable development is increasingly heightened, the green market is becoming a significant trend in the global economy. The green market not only focuses on creating business value but also emphasizes environmental and community protection. The research aims to identify and validate the factors of the green market that influence the spirit of green entrepreneurship. Based on the research results, the authors propose solutions to enhance entrepreneurs' awareness of the environment in general and further validate the correctness of the model.

Keywords: Green market, green entrepreneurship, sustainable development.